

ת"פ 18878/01/16 - מדינת ישראל נגד יעקב קובי מאנשרוב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18878-01-16 מדינת ישראל נ' מאנשרוב

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יעקב קובי מאנשרוב

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד ליטל מהלל

ב"כ הנאשם: עו"ד עמית פרנטי

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעובדות כתב האישום בעבירת **שוד בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 402(ב) בחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**"), יחד עם סעיף 29 (ב) לחוק.
2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום, ביום 31.12.15 בשעה 18:10 הגיע הנאשם ביחד עם שני אחרים שזהותם אינה ידועה (להלן: "**האחרים**") לחנות "יהלומי פירוב" ברחוב ויצמן בנתניה (להלן: "**החנות**"). באותה עת שהו בחנות מנהל החנות בנימין פירוב (להלן: "**בנימין**" או "**המתלונן**"), בחלק האחורי של החנות, והעובד צבי סיונוב (להלן: "**צבי**") מאחורי הדלפק בחנות (ביחד: "**המתלוננים**"). **הנאשם והאחרים נכנסו לחנות כשהם רעולי פנים ועוטים כפפות, הנאשם אחז באקדח אוויר, הנחזה להיות אקדח אמיתי, ואחד האחרים נשא תיק. הנאשם ניגש לצבי וכיוון לעברו את האקדח. באותה עת חלפו האחרים על פניו של צבי בדרכם לכספת שהייתה בחנות, מאחורי הדלפק. אחד מהאחרים נטל מהכספת תכשיטים יקרי ערך לרבות זהב, שרשראות, שעונים, עגילים, תליונים, צמידים, זרקונים, טבעות יהלומים וכן 180 טבעות משובצות יהלומים, שהיו מונחות במגשים בחנות והכניס אותם לתיק שהביא עמו. כל אותה העת ניסו המתלוננים למנוע בגופם את גישתם של הנאשם והאחרים לכספת והשליכו לעברם חפצים. בתגובה, ועל מנת למנוע את ההתנגדות, הנאשם והאחרים תקפו ודחפו אותם, והדפו את בנימין חזרה לחלק האחורי של החנות. אחד מהשלושה הכה את צבי במכת אגרוף לפניו והפילו ארצה. כל אותה עת איים הנאשם על המתלוננים ונופף באקדח שהיה בידו. בסמוך לאחר מכן נמלטו השלושה מהחנות.**
3. בהכרעת הדין המפורטת נקבע כי המאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר את האמור בכתב האישום. עוד נקבע כי לא ניתן לקבוע את שווי התכשיטים שניטלו מן החנות, אם כי מדובר בתכשיטים בשווי רב.

4. לאחר מתן גזר הדין, בחר הנאשם לקחת אחריות על מעשיו. בהמשך לכך, נשלח הנאשם לקבלת תסקיר שירות מבחן.

תסקיר שירות המבחן

5. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם בן 28, נשוי ואב לפעוטה כבת חודשיים. סיים 12 שנות לימוד, קיבל פטור משירות צבאי על רקע היותו בן למשפחה שכולה ומצב רפואי קשה של אביו. באותה תקופה החל לעבוד בבורסה ליהלומים, בהמשך עבד כנהג. בשנת 2012 נישא לרעייתו. תיאר קשר תקין ביניהם לאורך השנים. מסר כי בעקבות העבירה חל משבר אמון בינו לבין רעייתו אשר שקלה להתגרש, ואולם כיום היא תומכת בו. הנאשם תיאר כי גדל בבית נורמטיבי. כיום מצבו הבריאותי של אביו השתפר. תיאר כי כאשר היה כבן 5 נהרג אחיו בתאונת דרכים בעת שירותו הצבאי. תיאר כי הדבר גרם למשבר משפחתי ואולם חרף האמור גדל בבית בו הייתה אווירה חיובית ותומכת.

בנוגע לעבירה המיוחסת לו, הודה הנאשם בביצוע העבירה. תיאר כי העבירה בוצעה על רקע קשרים שניהל באותה תקופה עם גורמים עברייניים. ציין כי כיום מבין את חומרת התנהגותו בעבירה ואת הפגיעה שהסב למתלוננים ומסר כי חש חרטה ובושה בשל התנהגותו. ציין כי פנה לניהול הליך הוכחות בשל חששו הכבד מריצוי עונש מאסר בפועל והתקשה להתייחס להתנהלותו לאור ההליך בניסיון להוכיח חפותו.

הנאשם שלל התנהגות אלימה או שולית בעבר והדגיש כי העבירה הנדונה חריגה לאופי התנהלותו לאורך השנים. לצד אלו, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה להעמיק בנסיבות שהובילו אותו למעורבות בפלילים, הוא נטה להשליך את האחריות לתכנון על שותפיו ותאר עצמו כמי שנגרר אחרי אחרים. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם עסוק בעיקר בהצגת תפקודו התקין וניכר כי הוא מתקשה לבחון דפוסיים וגורמי סיכון במצבו שהובילו להסתבכותו עם החוק. הנאשם תיאר כי ניתק את קשריו הבעייתיים ומעוניין לחזור למסלול חיים נורמטיבי.

שירות המבחן התרשם מנאשם אשר גדל במשפחה נורמטיבית והתחנך לערכים חיוביים והתנהלות תקינה. למרות השכול שחוותה משפחתו, התאמצו הוריו להוות עבורו גורמים תומכים ומכוונים. בהתבגרותו חבר לחברה בעייתית, ועל רקע זה ביצע את העבירה. שירות המבחן התרשם כי העבירה הינה חריגה להתנהלותו לאורך השנים. כיום הוא מגלה הבנה גוברת לחומרת התנהגותו. הנאשם הודה בביצוע העבירה, אך זאת באופן קונקרטי, והתבטא בניתוק רגשי בכל הקשור להתנהלותו והתייחסותו למתלוננים. ניכר כי הנאשם מתקשה להכיר בחלקיו הפוגעניים והתוקפניים שבאו לידי ביטוי בביצוע העבירה. בבחינת כל הפרמטרים מצא שירות המבחן כי קיים סיכון במידה נמוכה להישנות התנהגות אלימה, ואם תבוצע התנהגות כזו, חומרתה אף היא תהיה נמוכה.

במפגשים הקודמים שלל הנאשם נזקקות טיפוליות. במפגש העדכני ביטא רצון להשתלב בטיפול ואולם כאשר נבחנה עמו בקשתו לעומק, חזר ושלל בעייתיות בתפקודו וההתרשמות הינה כי בקשתו מונעת בעיקר מחששו הכבד מתוצאות המשפט. נוכח זאת התרשם שירות המבחן כי הנאשם אינו בשל להיעזר בטיפול, ולפיכך לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית.

טיעוני הצדדים

6. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד ליטל מהלל, הנאשם הורשע בעבירת שוד כמתואר בהרחבה בהכרעת הדין. תחילה כפר בעובדות כתב האישום ונוהל ההליך המשפטי מתחילתו ועד תומו. סה"כ

העידו 14 עדי התביעה וניתנה הכרעת דין מפורטת. הגם שבסופו של יום נטל הנאשם אחריות למעשיו, הרי שלא היה בכך כדי לחסוך זמן שיפוטי או מזמנם של העדים. אירוע השוד כולו היה מתועד וניתן ללמוד ממנו וכן מהקביעות הנחרצות בהכרעת הדין על התנהגותו של הנאשם. אין לייחס שום משקל להודאה המאוחרת של הנאשם שנעשתה לאחר הכרעת הדין. באשר לשווי הרכוש, אמנם נקבע בהכרעת הדין כי לא ניתן לקבוע את שווי התכשיטים ואולם הוכח כי חברת הביטוח פיצתה את הבעלים בסכום של ₪ 350,000 ועל כן מתבקש בית המשפט לקבוע לכל הפחות כי מדובר בנזק בסך מאות אלפי שקלים. הערכים המוגנים שנפגעו הינם זכות הקניין, הזכות לשלמות הגוף ובטחון הציבור. עבירה המבוצעת באלימות פוגעת לא רק בנפגע עצמו, אלא בתחושת הביטחון של כלל הציבור. השוד בוצע באלימות פיזית, באיומים באמצעות חפץ שנחזה להיות אקדח ובצוותא. מדובר במעשים שבוצעו בתעוזה ויש מקום להחמיר בעונש כדי לבטא הרתעה אישית וציבורית. נוכח כל האמור יש לקבוע מתחם שהינו בין 3 ל- 6 שנות מאסר בפועל, וזאת בין היתר לאור התכנון המוקדם, האיומים באמצעות חפץ הנחזה להיות אקדח, האלימות הפיזית ואי השבת השלל. לא נעלם מעיני המאשימה כי הנאשם נעדר עבר פלילי. יש למקם את הנאשם במרכז של המתחם. תסקיר שירות המבחן אינו חיובי. שירות המבחן מצא אמנם כי הסיכון להישנות עבירות אלימות נמוך, ואם תבוצע עבירת אלימות, חומרתה צפויה להיות נמוכה, אך לא ברור על סמך מה הדבר נקבע, והדבר אינו מתיישב עם נסיבות ביצוע עבירה זו. הנאשם התקשה להסביר את התנהלותו, התקשה להעמיק באשר לנסיבות העבירה, נטה להשליך אחריות, לא התגייס להליך טיפולי ואין כל המלצה טיפולית בעניינו. נוכח זאת עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל במרכז המתחם, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצויים למתלוננים הן באשר לרכוש שנגנב והן באשר לעוגמת הנפש שנגרמה להם.

7.

לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד עמית פרנטי, אמנם עומד בפני בית המשפט נאשם שכשל בביצוע עבירה שחומרתה אינה מבוטלת, ואולם הנאשם כבן 28, נשוי ואב לפעוטה, שזו הרשעתו הראשונה בחייו. מדובר במעידה שבשום אופן אינה משקפת את אורחות חייו של הנאשם, שהינו בן למשפחה נורמטיבית וחונך לערכים חיוביים והתנהלות תקינה. מדובר במי שלאורך כל חייו ניהל אורח חיים תקין, יצרני, אשר היה מועסק במסגרות תעסוקה שונות באופן רציף, נישא ולאחרונה נולדה בתו. ישנו פער גדול בין חומרת העבירה לבין עברו הנקי ותפקודו התקין. פער זה מחייב נקיטת זהירות יתרה בכל הנוגע לענישתו של הנאשם. ענישה מכבידה תביא בהכרח לנסיגה במצבו. אין ספק כי חרף כישלוננו, לא סיגל לעצמו הנאשם אורחות חיים עברייניים. הסתבכותו הפלילית טלטלה את משפחתו, שחיי הפשע זרים לה ואין ספק כי עונש מאסר ממושך ישפיע באופן הרסני על בני משפחתו של הנאשם ועל הקשר שבינו לבין בתו. הנאשם נורמטיבי וזכאי לכל ההקלות שלהן זכאי אדם שעומד לראשונה לדין. גם העובדה כי במהלך ההליך הפלילי שהה תקופות ארוכות בתנאים מגבילים הינה בעלת אפקט מרתיע. כמו כן יש לתת משקל מכריע לעובדה כי הנאשם הודה, גם אם לא בהזדמנות הראשונה. בסופו של דבר הנאשם התעשת, הרכין את ראשו בפני הכרעת הדין ונטל אחריות בשלב שבו לא מבוטח לו דבר מצד המאשימה. יהיו סיבותיו של הנאשם ככל שיהיו, הודאתו והפנמת הפסול הינן שיקול מובהק לקולא ולא מדובר בצעד טקטי שנועד להשיג רווחים. הנאשם הבהיר כי ניתק את קשריו עם הגורמים העברייניים, ושירות המבחן מתרשם כי כיום הנאשם מגלה הבנה גוברת לחומרת התנהגותו. שירות המבחן אף העריך את מסוכנותו של הנאשם כנמוכה ועמד על סיכויי השיקום וכן על הגבול הברור שהציב לו ניהול המשפט. אמנם שירות המבחן לא המליץ על שילוב בהליך טיפולי עבור הנאשם אבל לאור ההתרשמות מסיכון נמוך להישנות מעשים ספק אם יש צורך בהליך כאמור. גם אם לא ימצא כי יש לחרוג ממתחם

העונש, הרי שיש להעמיד את העונש בחלקו הנמוך של המתחם נוכח הנסיבות שתוארו והעדר עבר פלילי. כמו כן, באשר לטענה בדבר אלימות הרי שניתן לראות באירוע כי אלימות פיזית לא הייתה בין הנאשם לבין מתלוננים וגם האלימות שהופעלה על ידי האחרים לא הייתה בעלת מאפיינים מחמירים. נוכח האמור עתר ב"כ הנאשם להקל בעונשו של הנאשם.

8. הנאשם הביע חרטה על מעשיו וביקש להתנצל בפני המתלוננים.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

9. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.
10. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו הינם שלומו, ביטחונו, שלמות גופו וקניינו של אדם.
11. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן הינה ברף משמעותי, וזאת נוכח ביצוע השוד בצוותא, בחנות תכשיטים, תוך הפעלת אלימות וכן שימוש ואיום באקדח אוויר הנחזה להיראות כאקדח אמיתי.
12. לעניין הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים הנגרמת מעבירת השוד, יפים דברי כבוד השופט נ' הנדל בע"פ 3907/10 **נעאמנה נגד מדינת ישראל** (23.03.11):

"עבירת השוד היא מן הותיקות שבעבירות הפליליות. מימי קדם ועד ימינו, רבו האנשים שערכו בינם לבין עצמם חשבון של סיכויי ההצלחה מול הסיכונים הכרוכים, ונענו לפיתוי הכספי הכרוך באירוע אלים קצר טווח. כנגד פיתוי זה, נאלצה כל חברה אנושית למצוא את הדרכים להיאבק נגד הפגיעה החמורה בה וביחידה. חומרתה של עבירה זו כלפי הפרט מורכבת משני נדבכים משתלבים. האחד, הפגיעה בקניינו של קורבן השוד, ובמקרה דנן - פדיון עמל יומו של בעל עסק זעיר, המיועד לזון את בני ביתו. והשני, הממד הפוגעני, האלים והמאיים. גם אם יקבל קורבן השוד את כל רכושו בחזרה בלא פגע, לא במהרה יחלימו צלקותיו הנפשיות".

ראו גם בע"פ 9094/12 **טספאי נ' מדינת ישראל** (28.4.13):

"אין מחלוקת כי עבירת השוד עבירה חמורה היא. ראשית, פוגעת עבירה זו בקניינו של הקרבן. שנית, וחמור מכך, עבירת השוד פוגעת בביטחונו האישי של הקרבן. תחושת האימה וחוסר האונים בה שרוי קרבן עבירת השוד, והחשש לחייו, מותירים בו לא פעם צלקות חמורות לאורך תקופה ארוכה".

13. על חומרתה של עבירת השוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) בחוק העונשין, ניתן ללמוד אף מהעונש אשר קבע המחוקק לצדה, של 20 שנות מאסר.

14. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לכך שהנאשם הגיע ביחד עם שני אחרים שזהותם אינה ידועה לחנות התכשיטים. הנאשם והאחרים נכנסו לחנות כשהם רעולי פנים ועוטים כפפות, הנאשם אוחז באקדח אוויר, הנחזה להיות אקדח אמיתי, ואחד האחרים נושא תיק. הנאשם ניגש לאחד המתלוננים אשר עמד מאחורי הדלפק וכיוון לעברו את האקדח. באותה עת האחרים פנו לכספת בחנות, ונטלו ממנה תכשיטים יקרי ערך לרבות זהב, שרשראות, שעונים, עגילים, תליונים, צמידים, זרקונים, טבעות יהלומים וכן 180 טבעות משובצות יהלומים, שהיו מונחות במגשים בחנות. כל אותה העת ניסו המתלוננים למנוע בגופם את גישתם של הנאשם והאחרים לכספת והשליכו לעברם חפצים. בתגובה, ועל מנת למנוע את ההתנגדות, הנאשם

והאחרים תקפו ודחפו אותם, אחד מהשלושה הכה את המתלונן שמאחורי הדלפק במכת אגרוף לפניו והפילו ארצה. כל אותה עת איים הנאשם על המתלוננים ונופף באקדח שהיה בידו. בסמוך לאחר מכן נמלטו השלושה מהחנות.

עוד יש לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה;** למעשה הנאשם קדם תכנון. הנאשם הגיע למקום יחד עם שני אחרים, כאשר הם רעולי פנים, עוטים כפפות ומצוידים באקדח הנחזה להיראות כאקדח אמיתי.

ב. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה;** הנאשם אחז באקדח וכיוון אותו לעבר אחד המתלוננים, בעוד שהאחרים נטלו מהחנות תכשיטים יקרי ערך. בהמשך הנאשם, יחד עם אחד משותפיו תקפו והדפו את המתלוננים אשר ניסו למנוע את השוד. על ידי החזקת האקדח ואיום באמצעותו על המתלוננים אפשר לשותפיו ליטול את התכשיטים. צפייה באירוע השוד מלמדת כי חלקו של הנאשם היה משמעותי ולא נפל מחלקם של האחרים, וזאת הגם שהנאשם טען בפני שירות המבחן, כי הוא נגרר למעשה אחרי שותפיו למעשה. לאור הביצוע המשותף של השוד, כאשר כל אחד מהשלושה ביצע את חלקו, איני סבור כי יש לייחס משקל רב לשאלה מי מתוך השלושה היה זה שהכה במכת אגרוף את צבי והפילו ארצה.

ג. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה;** פוטנציאל הנזק הינו משמעותי נוכח העובדה שמדובר בשוד שבוצע בצוותא וכן נוכח ניסיונות ההתנגדות של המתלוננים אשר הוביל לאליומות פיזית כלפיהם מצד הנאשם ושותפיו ועשוי היה להוביל להסלמה ולפגיעה משמעותית בהם.

ד. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה;** כתוצאה ממעשי הנאשם נגבנו במהלך השוד תכשיטים יקרי ערך לרבות זהב, שרשראות, שעונים, עגילים, תליונים, צמידים, זרקונים, טבעות יהלומים וכן 180 טבעות משובצות יהלומים, אשר שווים רב.

אמנם קבעתי בהכרעת הדין כי לא הוכח כי שווי התכשיטים היה לכל הפחות 500,000 ₪ כטענת המאשימה, ואולם חברת הביטוח שיפתה את המתלוננים בסכום של 350,000 ₪ ואין ספק כי מדובר בתכשיטים בשווי רב.

ה. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה;** בבסיס מעשיו של הנאשם עמד הרצון לרווח כספי מהיר, והעבירה בוצעה למען בצע כסף. על פי הדברים שמסר הנאשם לשירות המבחן, המעשים בוצעו אף כתוצאה מקשריו עם גורמים עבריינים.

15. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 5411/13 **אפרת נ' מדינת ישראל** (10.12.14) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, דרישת נכס באיומים ועבירות נלוות. במקרה אחד, איים הנאשם על שליח פיצה באמצעות חפץ דמוי אקדח, דרש ממנו את כספו ונטל ממנו את הקטנוע שלו. במקרה השני, כשבועיים לאחר מכן, שדד הנאשם, באיומי סכין, שליח פיצה נוסף, ונטל ממנו כסף, מכשיר טלפון נייד ואת הקטנוע שלו. לגבי האירוע השני, קבע בית המשפט המחוזי מתחם של 3-6 שנות מאסר, ובית המשפט העליון העיר כי אפשר שזו החמרה מסוימת בקביעת מתחם הענישה, אך לא התערב בעונש. הנאשם בעל עבר פלילי מכביד, **נדון ל- 5 שנות מאסר בפועל**.

ב. בע"פ 1178/14 **מדינת ישראל נ' מיכלאשוילי** (23.6.14) החמיר בית המשפט העליון בעונשו של נאשם שהורשע בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לפשע, ועבירות תעבורה. הנאשם ואחר הגיעו לחנות תכשיטים כשהם רכובים על אופנועים. השותף אחז אקדח צעצוע, וכיוונו לעבר בעל החנות, והנאשם החל לרוקן את מגשי התכשיטים מארונות החנות לתוך שקית. המתלונן החל להיאבק עמו, ובמהלך המאבק היכה השותף בראשו של המתלונן, באמצעות אקדח הצעצוע, וגרם לפציעתו. הנאשם נתפס במהלך ניסיון ההימלטות, כשבידו שלל בשווי עשרות אלפי ₪. הנאשם הודה. לחובתו עבר פלילי. בית המשפט העליון הפנה למתחם שנקבע בנסיבות דומות של 3 עד 6 שנות מאסר, והעמיד את העונש על **52 חודשי מאסר בפועל**.

ג. בע"פ 4012/13 **זיני נ' מדינת ישראל** (12.2.14) התקבל בחלקו ערעור של אחד משני נאשמים, אשר הורשעו על פי הודאתם בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות. השניים שדדו בצוותא חנות תכשיטים, תוך הפעלת אלימות ואיומים כלפי הבעלים. הם לקחו מכל הבא ליד, תכשיטים בשווי של כ- 20,000 ₪, מזומן, ודברי ערך. נקבע מתחם שבין 3 ל- 6 שנות מאסר. על הנאשם 1 נגזרו **4 שנות מאסר** והערעור נדחה. לגבי הנאשם 2, שהיה ללא עבר פלילי, ולאור מאמצי שיקום והמלצת שירות המבחן, הקל בית המשפט העליון בעונשו לעונש של **שנתיים וחצי** (חלף 3 שנות מאסר).

ד. בע"פ 6640/16 **אבדייב נ' מדינת ישראל** (19.7.17), התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע, לאחר הוכחות, בעבירות של שוד והדחה בחקירה. הנאשם נכנס לחנות כשהוא חובש לראשו כובע מצחייה, על פניו משקפי שמש ותחת חולצתו חפץ הנחזה להיות אקדח. הנאשם נטל בקבוק בירה מהמקרר ואז שלף את האקדח כיוונו לגופו של המוכר ודרש מהמוכר את הכסף. הנאשם נטל 1,700 ₪ ועזב את המקום. הנאשם בעל עבר פלילי מכביד וריצה מאסרים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שבין 3 ל- 6 שנות מאסר, והטיל ל- 4 וחצי שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון הקל בעונשו של הנאשם ל- **46 חודשי מאסר בפועל**.

ה. בע"פ 1114/15 **גנאים נ' מדינת ישראל** (8.9.14), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות קשר לפשע ושוד בצוותא. הנאשם ואחר הצטיידו בכפפות ובכלי הנראה כאקדח והגיעו למכולת כשהם רעולי פנים. הם ערכו חיפוש על גופו של המוכר, ותוך איומים בכלי הנחזה לאקדח הורו למוכר לפתוח את הקופה ולהעביר להם את תוכנה. הם גנבו מהחנות כ- 5,000 ₪ במזומן, מכשיר DVD נייד ותיק מסמכים אישיים. הנאשם סירב לגלות את זהות שותפו ותסקיר שירות המבחן הצביע על סיכון גבוה להישנות המעשים. נאשם ללא עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שבין 18 חודשים ל- 5 שנים. נידון ל- **42 חודשי מאסר בפועל**.

ו. בע"פ 7516/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (1.8.13), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בביצוע שוד. הנאשם הגיע לסניף בנק הדואר כשבידו תיק ובתוכו מצית בצורת אקדח, נכנס לתוך הסניף, כשהוא רעול פנים, הוציא את אקדח הדמה מהתיק וצעק שזהו שוד, תוך שהוא מנפנף באקדח. ניגש אל הפקידה והורה לה למסור לו את כל הכסף שברשותה, כשהוא מחזיק באקדח הדמה בידו. סה"כ נגנב סכום של 3,900 ₪. הנאשם קטיין, על גבול הבגירות, בעל נסיבות חיים קשות ונעדר עבר פלילי. נידון ל- **3 שנות מאסר בפועל**.

ז. בע"פ 1326/14 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (2.6.14), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירת שוד. הנאשם הגיע לסניף דואר ובידו אקדח-דמה, איים על פקיד הבנק ודרש כסף,

ומשהוצאה מגירת כסף אל הדלפק, גנב 6,650 ₪ ונמלט. הנאשם כבן עשרים בעת ביצוע העבירה, ללא עבר פלילי. נקבע **מתחם ענישה שבין 18 ל-42 חודש**. הנאשם נידון ל- **24 חודשי מאסר בפועל**.

ח. בע"פ 2908/16 **מדינת ישראל נ' מקשאו** (22.5.16) קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של ניסיון שוד וקשירת קשר. הנאשם ואחר קשרו קשר לשדוד חנות תכשיטים, רכשו אקדח-מצית הנחזה להיות אמיתי, הגיעו לחנות, הודיעו כי מדובר בשוד, אך כאשר הבעלים התעמתו עמם, נמלטו מהמקום. נאשם בעל עבר פלילי. בית המשפט החמיר בעונשו לעונש של **שנה וחצי מאסר בפועל** (21 חודשים כולל הפעלת מאסר על תנאי).

ט. בע"פ 2849/13 **מדינת ישראל נ' טגבה** (13.8.13) דחה בית המשפט העליון את ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, פציעה בנסיבות מחמירות ושידול להטרדת עד. הנאשם, ביחד עם שלושה אחרים, הגיעו לתחנת דלק כשהם מצוידים בחפץ חד, היכו את המתלונן על רקע סכסוך קודם, ושדדו ממנו ארנק ובו 200 ₪, וכן טלפון נייד, תוך שפצעו את המתלונן. נאשם ללא עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שבין 6 ל- 50 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם **6 חודשי עבודות שירות**.

י. בת"פ (מח' חי) 27685-11-15 **מדינת ישראל נ' עווד** (13.6.16), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירת שוד בצוותא, קשירת קשר לפשע ונשיאת נשק. הנאשם ואחר קשרו קשר לשדוד בית עסק. לשם כך הצטיידו באקדח, מעילים וכובעי גרב וכן שינו את לוחיות הזיהוי של הרכב ששימש אותם. בהגיעם למקום נכנסו לחנות כשהם רעולי פנים, התקרבו למתלונן באיומי אקדח ודרשו ממנו למסור להם את הכסף. המתלונן נענה לדרישותיהם ומסר להם סכום של כ-10,000 ₪ שהיה בכיסיו. בהמשך נמלטו מהמקום כאשר המתלונן דולק אחריהם, אז ירה אחד מהם כדור באוויר. הנאשם נשוי ואב לילדים, סובל מהתמכרות לסמים ובעל הרשעות קודמות. נקבע מתחם שבין 30 ל- 60 חודשי מאסר. **נידון ל- 42 חודשי מאסר בפועל**.

יא. בת"פ (מח' חי) 62104-01-15 **מדינת ישראל נ' קטישיה** (20.7.16), הורשע הנאשם בעבירת שוד בצוותא. הנאשם הגיע יחד עם האחר, לפיצוצייה, לאחר שהסוו את עצמם עם חרמוניות, קסדה, כובע גרב וכפפות. הנאשם הורה למתלונן לפתוח את הקופה בעוד האחר מחזיק את האקדח שלוף לעבר המתלונן. תחילה ניסה המתלונן לדחוף את הנאשם והאחר במטרה להרחיקם מהקופה, בתגובה דחפו, הנאשם והאחר את המתלונן ומשכו בחולצתו. בהמשך נטלו סך של כ- 8,000 ₪ ועשרות קופסאות סיגריות ונמלטו. הנאשם כבן פחות מ- 21 ללא עבר פלילי. נקבע מתחם **בין 3 ל- 6 שנות מאסר בפועל**. הנאשם נידון ל- **3 שנות מאסר בפועל**.

יב. בת"פ (מח' חי) 65835-12-14 **מדינת ישראל נ' ח'לאילה** (21.9.15), הורשע נאשם בעבירת שוד בצוותא. הנאשם הגיע יחד עם אחר לחנות ממתקים כשהם רעולי פנים והתקרבו למקום בו ישב המתלונן. הנאשם החל לערוך חיפוש במדפי החנות במטרה ליטול דבר, המתלונן ניסה להדוף אותו אולם האחר דחף את המתלונן והורה לו לשבת, ופנה לעבר קופת החנות שהיתה פתוחה במקצת, פתח אותה ונטל ממנה סכום הנע בין 300 ל-400 ₪. לאחר מכן עזבו השניים את החנות. הנאשם צעיר, בעל עבר פלילי, נידון ל- **18 חודשי מאסר** והפעלת מאסרים על תנאי (סה"כ 24 חודשי מאסר).

16. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו החל מ-
27 חודשי מאסר בפועל ועד ל- 57 חודשי מאסר בפועל.

17. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

18. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם כבן 28, נשוי ואב לפעוטה בת מספר חודשים, נעדר עבר פלילי, אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי עד לביצוע העבירה ואשר זו לו הסתבכותו הראשונה בפלילים. הנאשם בן למשפחה שכולה, גדל בתוך מערכת משפחתית נורמטיבית. הסתבכותו של הנאשם היוותה טלטלה משמעותית למשפחתו, פגיעה באמון בינו לבין רעייתו וכמעט שהביאה לפרידתם. אין ספק כי הטלת עונש מאסר ממושך יפגע הן בנאשם והן במשפחתו, ובפרט ברעייתו ובבתו הפעוטה.

הנאשם תחילה הכחיש את המיוחס לו וניהל את משפטו עד תום. רק לאחר שמיעת הכרעת הדין, בחר הנאשם לחזור בו מעמדתו זו, ולקחת אחריות על מעשיו. הגם שניהולו של נאשם את משפטו לעולם לא יזקק לחובתו, הרי שאין בה כדי להצדיק מתן הקלה לה היה זוכה מי שהודה ונטל אחריות טרם ניהול המשפט. עם זאת, יש לתת משקל כלשהו לקולא לעובדה שהנאשם נטל אחריות על מעשיו, גם אם לאחר הכרעת הדין, תוך הפנמת הפסול שבמעשיו, ומבלי שהובטחה לו תמורה כלשהי. כל זאת בכפוף להתרשמות שירות המבחן לפיה הודה הנאשם בעבירה באופן קונקרטי אשר התבטא בניתוק רגשי בכל הקשור להתנהלותו והתייחסותו למתלוננים.

עוד נתתי דעתי להתרשמות שירות המבחן לכך שהנאשם נעדר דפוסים עברייניים מושרשים וכי העבירה הינה חריגה להתנהלותו לאורך השנים, וכן כי קיים סיכון נמוך להישנות התנהגות אלימה. מדובר במאסר ראשון של הנאשם, על כל הקשים הנלווים לכך. יש לתת את הדעת אף לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, הגם שחלוף הזמן נבע בעיקרו מניהול הליך ההוכחות עד תום.

לעומת זאת יש לציין כי שלל השוד, קרי: הרכוש שנגנב, למעט הפריטים שנתפסו, לא הושבו בשום שלב, ולא נעשה ניסיון כלשהו להשיב את השלל.

19. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב להתרשמות שירות המבחן לפיה הנאשם שלל בעייתיות בתפקודו ומתקשה לבחון דפוסים וגורמי סיכון במצבו שהובילו להסתבכותו עם החוק. עם זאת, סבור שירות המבחן כי הסיכון להישנות עבירות אלימות בעתיד מצדו של הנאשם הינו נמוך, ואף אם תבוצע עבירת אלימות, הרי שחומרתה עשויה להיות נמוכה.

20. לעניין **רכיב הפיצוי**, כתב האישום ייחס לנאשם שוד של תכשיטים בשווי של 500,000 ₪ לכל הפחות. בהכרעת הדין נקבע כי אין בראיות אשר הובאה על ידי המאשימה כדי להוכיח מעבר לספק סביר כי סכום הרכוש שנגנב היה כמתואר בכתב האישום. נקבע כי ניכר כי נשדדו תכשיטים בשווי רב, אשר רק חלק קטן מהם נתפס, אך לא ניתן לקבוע את שווי הרכוש שנשדד. עוד נקבע כי הסכום ששולם לבעלי החנות על ידי חברת הביטוח, בפשרה, הינו של 350,000 ₪ (פסקאות 55-59 להכרעת הדין). בנסיבות אלה, יש לקבוע בהליך זה סכום פיצוי משמעותי, בגין אובדן התכשיטים, תוך שאין בכך כדי לגרוע מהאפשרויות החוקיות אשר עומדות לבעלים או לחברת הביטוח לפעול בהליכים המתאימים לשם הוכחת יתרת השווי. בשלב זה, ולאור הנתונים שהוצגו במהלך ניהול המשפט, שוכנעתי כי שווי התכשיטים שנשדדו ולא נתפסו עולה באופן ממשי על סך של 150,000 ₪, ולפיכך ייפסק סכום זה כפיצוי לבעלים של חנות התכשיטים (אביו של המתלונן). כמו כן, יש לפצות את המתלוננים אשר נכחו באירוע, בגין הפגיעה ועוגמת הנפש

שנגרמו להם במהלך השוד (בכל הנוגע לקביעת פיצוי בהעדר יכולת לקבוע במדויק את שיעור הנזק ראו רע"פ 3530/18 אלטורי נ' מדינת ישראל (23.7.18)).

21. לעניין רכיב הקנס, הואיל ומדובר בעבירה שבוצעה למען בצע כסף, סבורני כי יש מקום להטיל קנס כספי משמעותי, תוך התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם, ובתקופת המאסר בפועל שעליו לרצות.

22. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל בחלקו התחתון יחסית של המתחם, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

סוף דבר

23. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. **36 חודשי מאסר בפועל** בניכוי ימי מעצרו מיום 1.1.16 ועד ליום 16.3.16.
- הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדרים ביום 7.10.18 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר כל עבירת רכוש מסוג פשע או עבירת אלימות מסוג פשע.
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שנתיים מיום שחרורו מן המאסר כל עבירת רכוש מסוג עוון או עבירת אלימות מסוג עוון.
- ד. קנס כספי בסך של 25,000 ₪ או 120 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.9.20 לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.
- ה. פיצוי בסך 150,000 ₪ לבעלים של חנות התכשיטים, בגין אובדן התכשיטים. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט עד ליום 1.1.19 ויועבר לבעלים של החנות, מר יעקב פירוב, על פי פרטים שתמסור המאשימה.
- ו. פיצוי בסך 10,000 ₪ למתלוננים (5,000 ₪ לכל אחד מהמתלוננים: מר בנימין פירוב ומר צבי סיונוב). הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט עד ליום 1.1.19 ויועבר למתלוננים על פי פרטים שתמסור המאשימה.

לאחר היות גזר הדין חלוט, התכשיטים שנתפסו יושבו לבעליהם, ללא הרישום בכתב יד המתלונן על גבי פתקית שהוצמדה לתכשיט. אקדח האוויר והמחסנית יושמדו או יחולטו לפי שיקול דעת קצין משטרה.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ח, 06 ספטמבר 2018, בנוכחות הצדדים.